

*Quaderns de
la Selva, 12
2000*

CENTRE D'ESTUDIS
SELVATANS

Les propietats dels vescomtes de Cabrera a Vidreres

JOSEP FORMIGA BOSCH

EL present treball vol donar una visió de quins eren els senyors directes de Vidreres i estudiar detalladament les propietats dels vescomtes de Cabrera. L'origen de la senyoria directa prové, com és sabut, de l'edat mitjana, quan els grans propietaris de la terra, la noblesa i l'església, establien la terra als pagesos. Els grans propietaris de la terra tenien el domini directe i els pagesos que la conrea-ven, el domini útil. Aquests pagesos havien de fer diverses prestacions als senyors directes: censos en diners o espècie, prestacions en treballs, etc. A més, molts pagesos estaven sotmesos als mals usos, que quedaren abolits per la Sentència arbitral de Guadalupe de 1486. Aquest treball estudia quins foren els primers senyors directes de Vidreres i es deixen de banda els nous senyors directes que proliferen els segles XVIII i XIX en establir-se, més ben dit en subestablir-se, terres les quals ja tenien un senyor directe.

Tot sembla apuntar que cap a l'any 1000 els actuals municipis de Vidreres, Maçanet de la Selva i Lloret de Mar constituïen un sol territori dintre el comtat de Girona. Aquest comtat es creà cap a l'any 785, quan la ciutat de Girona, sota domini musulmà, es lliurà al regne dels francs. El comtat de Girona quedà unit definitivament amb el de Barcelona des del 878, sota mandat del comte Guifré el Pelós, i a partir de llavors seguí les mateixes vicissituds que el comtat barceloní.

El 14 d'octubre de 1001 Ramon Borrell, comte de Barcelona, Girona i Osona, i la seva muller Ermessenda de Carcassona van donar el terme de Lloret, separant-lo del de Maçanet, al vescomte de Girona, Seniofred. Aquest terme afrontava al nord amb el Vilar Daniel (l'actual zona de Vall Daniel de Vidreres), el Camp Cominal i el terme de Caldes-Caulès. La néta de Seniofred, Ermessenda, fou vescomtessa de Girona fins a la seva mort cap al 1044 i, en casar-se amb Guerau I de Cabrera, senyor de Cabrera, aquest llinatge ocupà el càrrec de vescomte i el vescomtat es designà *vescomtat de Cabrera*.¹

El 6 de maig de 1066 Arnau Ramon abans de peregrinar a Roma fa testament i entre altres coses deixa els béns que té a la parròquia de Vidreres a la seva mare.

El 8 de gener de 1079 el bisbe de Girona consagrà l'església de Sant Romà de Lloret (actualment, ermita de les Alegries) i es comenta que la parròquia de Lloret afronta al nord amb les parròquies de Sant Llorenç de Maçanet, Santa Maria de Vidreres i Sant Esteve de Caulès. Així, a partir d'aquesta data, ja queden definits els termes de Lloret, Maçanet i Vidreres.

Amb les dades anteriors podem concloure, doncs, que fou durant la primera meitat del segle XI que es constituí la parròquia de Vidreres, i que formava part del vescomtat de Cabrera.

Durant l'època carolíngia els comtes eren assistits pels vescomtes, que actuaven en nom seu, però amb facultats judicials més limitades. Igual que els comtes, els primers vescomtes gironins foren beneficiaris; el primer vescomte gironí conegut és Guifré I el 848. El vescomte Mascaró concedí l'honor vescomtal al seu fill Seniofred I (981-1008), instituint el caràcter hereditari del vescomtat. A Seniofred I el succeí el seu fill Amat (1008-1035), senyor del castell de Montsoriu. La filla i hereva d'Amat, Ermessenda, es casà amb Guerau I de Cabrera iniciant el llinatge dels Cabrera, a mitjan segle XI.

Com hem vist, el terme de Vidreres, que comprenia les parròquies de Vidreres i Caulès, des del seu inici formà part del vescomtat de Cabrera, i dins el vescomtat constituí una unitat jurisdiccional, a l'inici anomenada *Castell de Sant Iscle*, nom del castell de Vidreres; posteriorment es designà *batllia de Vidreres*. La batllia de Vidreres formà part del vescomtat de Cabrera fins a l'abolició de les senyories baronials, a partir de les Corts de Cadis de 1812. Amb les lleis del trienni constitucional (1820-1823), la configuració de les províncies (1833) i la llei municipal de 1835 es van formar dos ajuntaments a l'antiga batllia de Vidreres: el de Vidreres, amb uns 500 habitants, i el de Caulès, amb uns 31. La reforma de la llei de municipis del 1845, en què entre altres requisits s'exigia el mínim de 100 hab. per constituir ajuntament, va fer que l'efímer

1. Sesmond. *Butlletí del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar*. 1 (nov. 1998).

Malavella i Llagostera, sota jurisdicció de la corona i després dels Montcada; a l'est amb Tossa de Mar, en poder del monestir de Ripoll; i al sud amb Lloret de Mar, sota jurisdicció de la pabordia de Novembre de la Seu de Girona. A Vidreres el vescomte disposava de castell i de graner. La batllia de Vidreres tenia el 1365-1370, 138 focs (uns 690 hab.); el 1497, 78 focs (uns 390 hab.); el 1553, 77 focs (uns 385 hab.); el 1718, 252 hab.; el 1787, 546 hab.; i el 1860, 2.068 hab. Com podem veure, la població minvà molt a partir del segle XIV i no tornà a assolir els 690 hab. fins a la fi del segle XVIII.

En molts casos el senyor jurisdiccional d'un lloc era alhora el principal senyor directe, cosa que passava a Vidreres. A més del vescomte, hi havia altres senyors laics a Vidreres, que eren els senyors de la Torre Gallina, de la Torre de Cartellà i de la Torre de Bedós; aquests senyors alhora eren vassalls del vescomte de Cabrera. A diferència del vescomte, que tenia propietats per les actuals comarques de la Selva, el Maresme i el Vallès Oriental, el senyor de Torre Gallina tenia totes les propietats a Vidreres; el senyor de la Torre de Cartellà a Maçanet de la Selva, Vidreres, Martorell de la Selva i Tordera; i el senyor de la Torre de Bedós a Sils i Vidreres.

La resta de senyors directes eren eclesiàstics. En primer lloc trobem el monestir de Sant Salvador de Breda, fundat pels vescomtes de Cabrera, i el monestir de Santa Maria d'Amer, que eren els dos grans monestirs de la Selva, i el monestir femení de Valldemaria, a Maçanet de la Selva. Altres monestirs que disposaven de propietats a Vidreres, però amb molt menor quantia eren els monestirs de Sant Miquel de Cruïlles i la comanda de Sant Llorenç de les Arenes. La col·legiata de Sant Feliu de Girona i la pabordia de Novembre o de Lloret de la Seu de Girona també hi tenien propietats.

L'altre gran bloc de senyors eclesiàstics eren els beneficis, el més important dels quals era el dit *benefici de Capellania*, unit a la Seu de Girona i amb moltes propietats al casc urbà de Vidreres; i dos més, el benefici de Sant Pau, que era propietari de la notaria, i el benefici de Sant Miquel, tots aquests beneficis de Vidreres. A més, hi havia el benefici de Sant Jaume de Maçanet de la Selva.

Quadre 1. Els Senyors directes de Vidreres

SENYORS LAICS

- Vescomte de Cabrera
- Senyor de la Torre Gallina
- Senyor de la Torre de Cartellà
- Senyor de la Torre de Bedós

SENYORS ECLESIASTICS

MONESTIRS

- Monestir de Sant Salvador de Breda
- Monestir de Santa Maria d'Amer
- Monestir de Valldemaria de Maçanet de la Selva
- Monestir de Sant Miquel de Cruïlles
- Comanda de Sant Llorenç de les Arenes
- Col·legiata de Sant Feliu de Girona
- Pabordia del mes de Novembre o de Lloret de la Seu de Girona

BENEFICIS

- Benefici de Capellania de Vidreres
- Benefici de Sant Pau de Vidreres
- Benefici de Sant Miquel de Vidreres
- Benefici de Sant Jaume de Maçanet de la Selva

Quadre 2. Nombre de vessanes per Senyor directe segons Capbreus

Senyor directe	Vessanes	%Vessanes Total vessa.
Vescomte de Cabrera	7.449	70,68
Monestir de Valldemaria	1.248	11,84
Pabordia del mes de Novembre	600	5,69
Monestir de Sant Salvador de Breda	396	3,76
Senyor de Torre Gallina	337	3,20
Col·legiata de Sant Feliu de Girona	141	1,34
Benefici de Sant Miquel	87	0,82
Monestir de Santa Maria d'Amer	84	0,80
Benefici de Capellania	54	0,51
Senyor de la Torre de Cartellà	44	0,42
Benefici de Sant Pau	38	0,36
Monestir de Sant Miquel de Cruïlles	31	0,29
Benefici de Sant Jaume de Maçanet de la Selva	20	0,19
Comanda de Sant Llorenç de les Arenes	7	0,07
Senyor de la Torre de Bedós	3	0,03
TOTAL	10.398	100,00

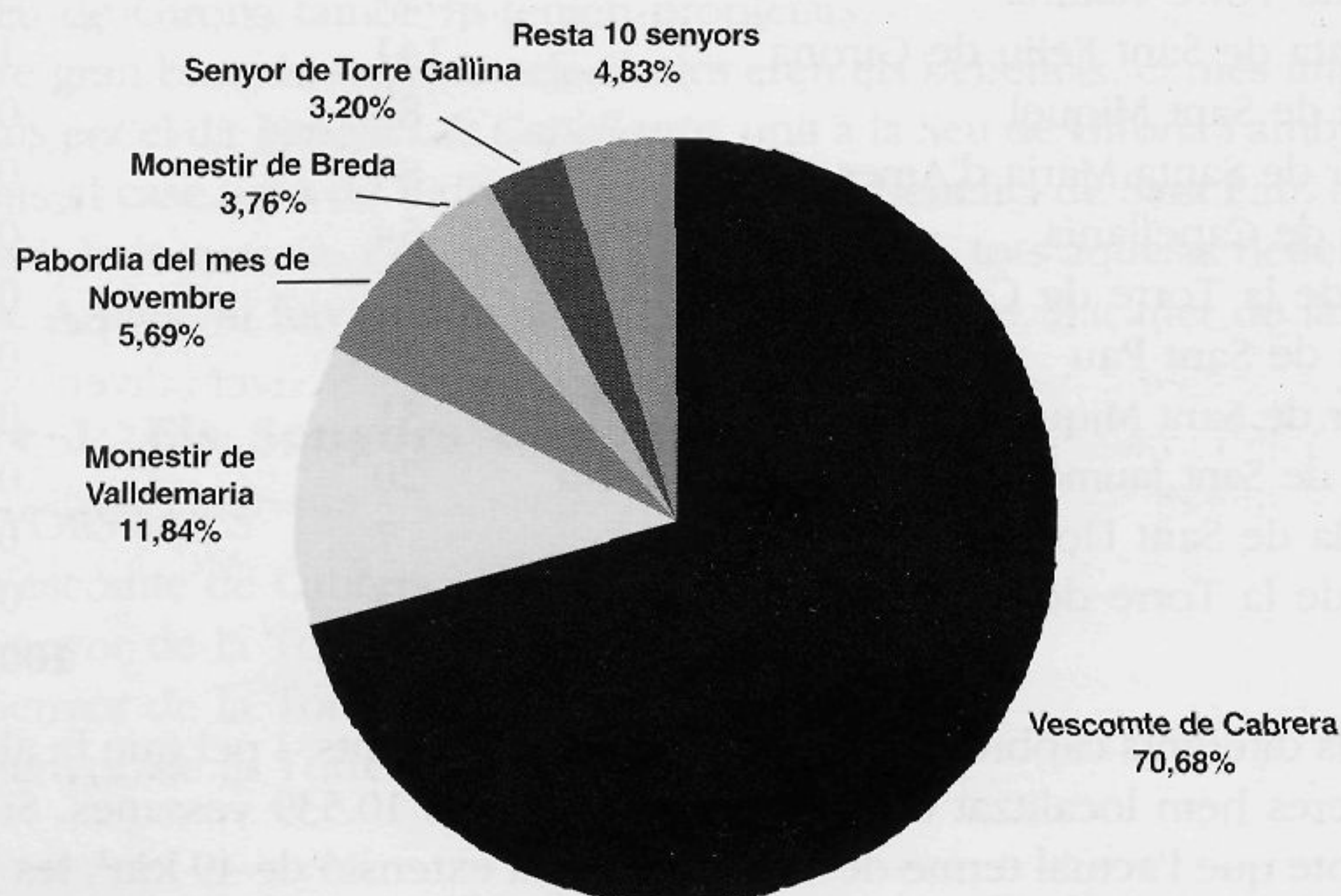
En els diferents capbreus analitzats i altres documents, i pel que fa al terme de Vidreres hem localitzat el senyor directe d'unes 10.539 vessanes. Si tenim en compte que l'actual terme de Vidreres té una extensió de 49 km², les 10.539

vessanes capbrevades representen un 47,05% del terme municipal. La resta del terme devia pertànyer a algun senyor directe, però fins ara no s'ha trobat; la major part d'aquesta terra devia ser senyoria directa del vescomte de Cabrera. En el cas que per algun senyor directe disposem de més d'un capbreu, s'ha observat que mai no es capbreven les mateixes propietats; normalment, com més antic és el capbreu, més propietats trobem capbrevades. La major part de capbreus de què disposem són, és cert, del segle XVIII i XIX, molt tardans, i aquesta pot ser la raó per la qual no ens és possible localitzar qui era el senyor directe del 52,95% del terme municipal.

Si ens referim a les 10.539 vessanes de les quals coneixem el senyor directe, podem destacar els punts següents:

- Com ja havíem dit, el principal senyor directe, a molta distància del segon, era el vescomte de Cabrera, amb un 70,68% de les vessanes capbrevades.
- El segon senyor era el monestir de Valldemaria de Maçanet de la Selva, amb un 11,84%. Cal destacar que 1.200 vessanes corresponien al mas Valldaniel establert a la família Llobet.
- La pabordia del mes de Novembre, el monestir de Breda i el senyor de la Torre Gallina tenien entre un 3 i 6%.
- La resta de senyors directes, en total 10 senyors, disposaven només del 4,83% de les vessanes capbrevades.

Gràfic 3. La distribució de les terres Capbrevades per Senyor directe

Les propietats sota domini dels vescomtes de Cabrera

Com hem vist, doncs, el principal senyor directe de Vidreres era el vescomte de Cabrera, després comte d'Aitona, i finalment duc de Medinaceli. Per estudiar les propietats dels vescomtes existeixen els capbreus següents:

–Capbreu del 1729 al 1730, dipositat a l'Arxiu *Fidel Fita* d'Arenys de Mar, notaria de Calella, núm. 1303, notari Ignasi Cortada.

–Capbreu del 1801, dipositat a l'Arxiu Històric de Girona, notaria de Vidreres, núm. 82, notari Josep Rodés i Pagès.

–Al Monestir de Poblet hi ha microfilmada la documentació del Vescomtat de Cabrera, dins la qual hi ha capbreus de Vidreres dels anys 1537, 1584 i 1643.

Les propietats del vescomte de Cabrera eren rurals, i podem diferenciar entre masos i peces de terra sense mas. El símbol més palpable del poder del vescomte era el seu castell de Sant Iscle de Vidreres; a més, a la vila hi havia el graner del vescomte. El vescomte tenia el domini directe sobre 7.449 ves-sanes i el domini directe o dret sobre 32 masos, entre els quals els masos Aulet, Llobet i Mundet, que foren les tres famílies més importants de Vidreres durant els segles XVIII i XIX.

Masos

El senyor directe del mas Bellveí, actualment mas Flassià, era el vescomte de Cabrera. Així el 14 d'octubre de 1439 hi ha una redempció atorgada per Pere ça Roca, procurador general de Bernat Joan de Cabrera, a favor del seu home propi, soliu i de remença Pere Bellveí de la parròquia de Vidreres, amb tota la seva descendència, del qual rep a raó de mig terç i mig lluïme, havent donat abans al batlle de Vidreres 7 lliures i 10 sous en moneda de Barcelona.³

El 20 d'abril de 1584 hi ha una carta precària i de ratificació d'establiments emfitèutics atorgada per Pere d'Aimeric, governador general per Francesc de Montcada, comte d'Aitona, a favor de Baldri Bellveí, senyor útil i propietari del mas Bellveí del veïnat de Bedós del terme parroquial de Vidreres, per totes les terres que posseeix per l'esmentat senyor, i són el mas Bellveí i diverses peces, en total 55,5 jornals, i per aquest mas presta un cens general de 16 diners per Nadal; i punyera de forment, 1 punyera de civada i 1 quartera d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu del mes d'agost. Cada 20 d'abril paga 2 sous i 6 diners per 5 mals usos.⁴

3. Josep M. PONS GURI. *Inventari dels pergamins de l'Arxiu Fidel Fita d'Arenys de Mar*, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1984, pergami núm. 986

4. Josep M. PONS GURI. *Inventari dels pergamins de l'Arxiu Fidel Fita d'Arenys de Mar*, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1984, pergami núm. 2012.

El 20 d'abril de 1584 Antic Llobet, pagès amo del mas Llobet, reconeix tenir pel vescomte de Cabrera el seu mas Llobet i altres terres, en total 206 jornals entre boscos i cultiu. El mas Llobet en si tenia 20 jornals.⁵

El 27 de novembre de 1729 Miquel Francesc, pagès amo del mas Bruguera (actualment can Tonet), pel seu mas Bruguera presta cens al marquès per Sant Pere i Sant Feliu: 1,5 quarteres d'ordi i per Pasqua de Resurrecció 1 gallina.

El 29 de novembre de 1729 Salvador Vives, pagès de Vidreres, amo del mas Vives (actualment can Vives de Baix), abans anomenat Agustí, reconeix tenir pel marquès el seu mas Vives i un molí derruït.

El 3 de desembre de 1729 Pere Gruart, pagès de Vidreres, amo del mas Pla de Bruguera (actualment mas Gruart), presta al marquès pel seu mas Pla de Bruguera un cens per Sant Pere i Sant Feliu de mitja quartera d'ordi.

El 3 de desembre de 1729 Joan Aulet, pagès de Vidreres, i el seu fill i hereu Mateu Gener i Aulet, amos del mas Aulet, reconeixen tenir pel marquès el mas Aulet, pel qual són homes propis i afocats del marquès, i un molí derruït.

El 7 de febrer de 1730 Joan Aulet i Gener, pagès de Vidreres, usufructuari de Maria Aulet i Gener, mestressa dels masos Gener i Canyet, reconeixen tenir pel duc diverses peces del seu mas Gener.

El 29 de maig de 1801 Pere Aulet i Gener, pagès de Vidreres, senyor útil dels masos Aulet, Gener, Canyet i Sunyer, pel seu mas Aulet reconeix ser home propi, soliu i afocat del duc. També presta censos al duc pels seus altres masos Gener, Canyet i Sunyer. En total capbreva uns 155 jornals, però en molts casos no consta l'extensió. Entre les peces que capbreva hi ha un quadró de terra boscosa de 4 jornals, on està situat el castell de Sant Iscle.

El 3 de desembre de 1729 Jaume Mundet, pagès de la parròquia de Santa Susanna de Caulès, batllia de Vidreres, amo del mas Mundet, abans anomenat Massades, reconeix tenir pel marquès el seu mas Mundet de 80 jornals; una peça de terra part erma i part de conreu de 80 jornals en el lloc on era construïda la casa de mas Andreu ara derruït; el mas Rouric o Bahell derruït amb les seves terres boscosa, erma i de conreu.

El 27 de gener de 1730 Jacint Mundet, pagès de Caulès, i la seva muller Antònia Mundet i Fullà, mestressa del mas Fullà de Caulès, reconeixen tenir pel marquès el mas Fullà de Caulès amb la seva casa i terres, la majoria boscosa; i com a mestressa del mas Ponsgrau fa de cens al marquès per Sant Pere i Sant Feliu un cens d'un octau d'ordi.

El 20 de novembre de 1801 Joaquim Mundet, Fullà i Juver, pagès de la parròquia de Santa Susanna de Caulès, batllia de Vidreres, reconeix tenir pel duc

5. Santiago de LLOBET MASACHIS. «El matrimoni i les cases pairals de la Selva a l'Àntic Règim», *Quaderns de la Selva*, 3 (1990), p. 69-102.

el mas Mundet abans anomenat Massades, el mas Rouric o Bahell derruït, una casa amb un gran peça de terra a Caulès i diverses peces de terra.

El 2 de febrer de 1730 Pere Cornellà, pagès de Vidreres, amo del mas Cornellà, reconeix tenir pel marquès el seu mas Cornellà pel qual és home propi, soliu i afocat; pel seu mas Llorenç també és home propi; i reconeix tenir 62 jornals que foren del mas Guardiola.

El 13 de març de 1730 Joan Andreu, pagès de Vidreres, amo del mas Andreu, reconeix tenir pel marquès el seu mas Andreu, pel qual és home propi.

El 20 de novembre de 1801 Pau Xiberta i Andreu i el seu fill Ramon, pagesos de Vidreres, reconeixen tenir pel duc de Medinaceli el mas Andreu (actualment és el mas Pau Andreu), diverses peces i un molí fariner (construït per Pau Andreu i Xiberta el 1787 segons una inscripció), en total 84 jornals.

El 13 de març de 1730 Josep Gruart i Colomer, pagès de Vidreres, i Maria Colomer i Puig, la seva muller, mestressa del mas Puig, reconeix tenir pel marquès el seu mas Puig de 140 jornals, és dona propi, soliu i afocada pel seu mas i presta un cens cada 21 d'abril de 2 sous i 6 diners per 5 mals usos.

El 13 de març de 1730 Pere Matllo, pagès de Caldes de Malavella, amo del mas Castells de Vidreres, reconeix tenir pel marquès el seu mas Castells (actualment can Massa) de 30 jornals, és home propi, soliu i afocat per aquest mas.

El 29 d'agost de 1801 Antoni Iglesias, pagès del terme d'Osor, com a procurador de la seva muller Margarida Matllo, reconeix ser home propi i afocat pel seu mas Castells (actualment can Massa), situat entre els masos Llobet, Gener i Pla; en total són 110 jornals.

El 3 de juny de 1730 Joan de Farners, pagès de la parròquia de Vidreres, i el seu fill i hereu, Joan de Farners, amo dels mas Cabanyes del Bosc de la parròquia de Santa Susanna de Caulès, batllia de Vidreres, reconeixen tenir pel marquès el seu mas Boneta de 100 jornals entre terra de conreu i boscosa, i entre elles la peça on era construïda la casa del mas Boneta derruït. La pabordia del mes de novembre o de Lloret hi té la meitat del domini directe.

El 27 de maig de 1801 Gaspar Castells, pagès de Vidreres, amo del mas Deu, reconeix que pel seu mas Deu i terres presta al duc cada any per Sant Pere i Sant Feliu del mes d'agost un cens de 6 octaus d'ordi a la mesura d'Hostalric, i de tots els senglars i altres bèsties que mati li dóna una cuixa.

El 29 de maig de 1801 Llorenç Hereu i Riquer, pagès de la parròquia de Vilobí d'Onyar, senyor útil del mas Pla de Castell de la parròquia de Vidreres, reconeix prestar censos al duc pel mas Pla i pel mas Romeu derruït i unit al mas Pla; en total capbreva uns 103,5 jornals. Entre elles figura una peça de terra, part llauradora i part boscosa, que va pertànyer al Castell de Vidreres, i fou establerta pel vescomte de Cabrera el 5 de juliol de 1454 en acte a la notaria de Blanes a un

avantpassat de Llorenç Hereu i Riquer; amb la condició que si els possessors del castell volen recuperar la peça de terra hauran de restituir les 28 lliures i 15 sous, que era l'import de l'entrada. D'algunes peces dels esplets prestava tasca a favor del benefici de Sant Iscle i Santa Victòria del Castell de Vidreres.

El 29 de maig de 1801 Josep Fullà, pagès de la parròquia de Vidreres, senyor útil dels masos Saura, Carreró i Gotall, reconeix tenir pel duc de Medinaceli com a senyor útil del mas Saura una peça de terra d'extensió mig jornal. També reconeix tenir el mas Carreró d'extensió uns 172 jornals. Per aquest mas reconeix ser home propi del duc, així cada 21 d'abril presta al duc 2 sous i 6 diners per 5 mals usos als quals antigament aquests mas estava obligat, que es poden redimir amb 50 sous, segons setè capítol de la Sentència arbitral de Guadalupe del 1486. També reconeix tenir el mas Gotall d'extensió uns 33 jornals. Per aquest mas també és home propi del duc i paga un cens per 5 mals usos.

El 16 de novembre de 1729 Antoni Batlle Mercader, pagès de Riudarenes, reconeix tenir pel marquès d'Aitona el mas Batlle de Vidreres.

El 29 d'abril de 1801 Vicenç Companyó i Boet, pagès de la parròquia de Santa Seclina, batllia de Caldes de Malavella, reconeix tenir pel duc el mas Batlle.

El 29 d'abril de 1801 Rosa Alemany, vídua deixada d'Iscla Gascons, pagès de Vidreres, i Ramon Gascons i Alemany, jove pagès, fill i hereu dels anteriors, amo del mas Vives, reconeix tenir pel duc diverses peces dels seus masos Vives (actualment can Vives de Dalt) i Cassani.

El 25 de juny de 1801 Joan Regàs, ciutadà honrat de Barcelona, domiciliat a Massanes i senyor útil del masos Mateu i Rafart de Vidreres, reconeix tenir pel duc diverses peces dels seus masos Mateu i Rafart, en total 79,5 jornals.

L'1 d'octubre de 1801 Josep Costa, prevere i beneficiat de la catedral de Girona, com a procurador de Francesc Grau, Joan Bonet i Joan Planella, preveres i beneficiats de la catedral durant el present bienni, juntament amb Antoni Boix, prevere i beneficiat de la catedral i administrador dels aniversaris i misses fundats i altres rendes de l'església de Sant Lluc de Girona, reconeixen tenir pel duc el seu mas Perejoan, en total uns 46 jornals.

Quadre 4. Els Senyors directe de Masos actualment existents

Nom actual del Mas	Altre nom del Mas	Senyor directe
Aulet		Vescomte de Cabrera
Balmanya	Comaleres de Valmanya	Monestir d'Amer
Batlle	Batlle Mercader	Vescomte de Cabrera
Cabanyes	Cabanyes del Bosc	Pabordia del mes Novembre

Canyet		Vescomte de Cabrera (cobra censos)
Cornellà		Vescomte de Cabrera
Flassià	Bellveí	Vescomte de Cabrera
Fullà de Caulès		Vescomte de Cabrera
Gener		Vescomte de Cabrera (cobra censos)
Gruart	Pla de Bruguera	Torre Gallina. Vescomte de Cabrera (cobra cens)
Massa, a prop del mas Canyet	Castells	Vescomte de Cabrera
Massa i Massa Súria	Sorissa, Fullà o Súria	Monestir de Breda
Mundet	Massades	Vescomte de Cabrera
Pau Andreu i molí	Andreu	Vescomte de Cabrera
Pla	Pla de Castell	Vescomte de Cabrera
Ponsgrau		Torre Gallina. Vescomte de Cabrera (cobra cens)
Raig		1/2 Monestir de Breda 1/2 Monestir de Valldemaria
Serra	Negresa	2/3 Monestir de Breda 1/3 Cambrer monestir Sant Feliu de Guíxols
Tonet	Bruguera o Bruguera del Pla	Torre Gallina (peces). Vescomte de Cabrera (cobra cens)
Torre d'en Llobet	Llobet	Vescomte
Toses		2/3 Monestir de Breda 1/3 Cambrer monestir Sant Feliu de Guíxols
Valldaniel		Monestir de Valldemaria
Vall-llosera		Col·legiata de Sant Feliu
Vela	Batlle de la Vela	Monestir d'Amer
Vives de Baix	Vives o Agustí	Vescomte de Cabrera
Vives de Dalt	Vives	Vescomte de Cabrera (peces)

Quadre 5. Els Senyors directe de Masos desapareguts

Nom del Mas	Situació aproximada	Senyor directe
Aixida	A prop del mas Raig	Torre Gallina
Alegret	A prop del mas Vall-llosera	Monestir de Breda
Boneta	A prop del mas Cabanyes	1/2 Vescomte de Cabrera 1/2 Pabordia mes de Novembre
Bosom	A prop del mas Flassià	Col·legiata de Sant Feliu
Carreró	Entre els masos Fullà i Vives de Baix	Vescomte de Cabrera
Cassani	A prop del mas Vives de Dalt	Vescomte de Cabrera (peces i censos)
Coll	Situat a l'actual carrer dels Dolors	Benefici de Sant Miquel
Collell	Entre el mas Vall-llosera i el Rec Clar	Monestir d'Amer
Deu	A prop del mas Castells	Vescomte de Cabrera
Estartit	A prop del mas Vives de Baix	Vescomte de Cabrera
Flor	A prop del mas Flassià	Col·legiata de Sant Feliu
Fuster	A prop del mas Ponsgrau	Monestir de Breda
Galceran	Entre el mas Aulet i el Rec Clar	Vescomte de Cabrera (cobra cens)
Gotall	Entre el masos Aulet, Vives de Baix i Fullà	Vescomte de Cabrera
Guardiola	Entre els masos Cornellà i Pau Andreu	Vescomte de Cabrera Monestir de Breda (cobra cens)
Llorenç	A prop del mas Cornellà	Vescomte de Cabrera
Moragues	A prop del mas Flassià	Col·legiata de Sant Feliu
Olives o Olivis	A prop del mas Ponsgrau	2/3 Monestir de Valldemaria 1/3 Torre Gallina
Palín o Llana	Entre el mas Artús i la riera de Cabanyes	Torre Gallina
Pasqual	Entre els masos Vall-llosera, Massa i Massa Súria	Monestir de Breda
Perejoan	Entre els mas Vall-llosera i la riera Rerapins	Vescomte de Cabrera (peces i cens)
Puig	A prop del mas Vall-llosera	Vescomte de Cabrera
Rafart	A prop del mas Pla	Vescomte de Cabrera (peces i cens)
Rouric o Bahell	A prop del mas Mundet	Vescomte de Cabrera

Saura	Entre els masos Fullà i Vives de Baix	Vescomte de Cabrera (cobra cens)
Serra o Oliver	Zona del carrer Picornell	Benefici de capellania
Sunyer	Entre els masos Gener i Francesc	Vescomte de Cabrera (cobra cens)
Suris	A prop del mas Tonet	Monestir d'Amer
Torre	Entre els masos Raig i Ponsgrau	Torre Gallina
Vidal	A prop del mas Sers de Sils	Monestir de Cruïlles

Quadre 6. Els Senyors directe de cases situades a la vila

Senyor directe	Cases
Benefici de Capellania	12 cases al carrer de Barcelona, entre les quals la casa Albanell de l'Hostal. Els Albanell foren una família destacada de Vidreres els segles XV i XVI i s'han trobat tres branques: Albanell de la Creu, Albanell del Mas i Albanell de l'Hostal.
Benefici de Capellania	4 cases al carrer Doctor Deulofeu.
Benefici de Capellania	9 cases als carrers Àngel Guimerà i la Cellerà, entre les quals l'Hospital, i en aquesta zona hi havia el graner del vescomte.
Benefici de Capellania	1 casa al carrer Pompeu Fabra.
Col·legiata de Sant Feliu	4 cases al quintà del mas Rovira, situades al camí de Vidreres a Caldes.
Col·legiata de Sant Feliu	1 casa al carrer Major.
Col·legiata de Sant Feliu	1 casa al camí ral de Vidreres a Girona.

*El castell de Sant Iscle,
símbol del poder del vescomte
de Cabrera a Vidreres.
(Foto, Josep Formiga i Bosch)*

*El mas Flassià abans anomenat Bellveí, que ha donat lloc a un barri
i a una urbanització. (Foto, Josep Formiga i Bosch)*